2e Programmarapportage 2026

Versie 3, 27 oktober 2026

Definitief

GEMEENTE MAASGOUW.

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Voortgang oplossingsrichtingen 4
3. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 2e Prorap 2026 9
4. Programma's en financiële overzichten 11
4.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering 12
4.2 Dienstverlening 12
4.3 Sociaal domein 13
4.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed 17
4.5 Leefomgeving, wonen en economie 18
4.6 Gebiedsontwikkelingen 20
4.7 Algemene dekkingsmiddelen 20
4.8 Overhead 23
5. Paragrafen 24
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 24
5.2 Onderhoud kapitaalgoederen 24
5.3 Vluchtelingen 25
6. Voortgang kredieten 27

1. Inleiding

Voor u ligt de tweede Programmarapportage 2026. Met deze rapportage informeert het college uw raad over de voortgang (peildatum 1 september 2026) van de uitvoering van de programmabegroting 2026 en de actuele financiële stand van zaken van de gemeente Maasgouw.

De programmabegroting 2026 is vastgesteld voorafgaand aan het coalitieprogramma 2026-2030. In de uitvoering van het begrotingsjaar heeft het college waar mogelijk al invulling gegeven aan de ambities en uitgangspunten van dit coalitieprogramma. In deze programmarapportage worden financiële afwijkingen van € 100.000 of meer inhoudelijk toegelicht. Daarnaast wordt gerapporteerd over relevante beleidsmatige, bestuurlijke en politieke ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering van de programmabegroting.

De financiële bijstellingen in deze Prorap geven een tussenresultaat aan over 2026 (vanuit de Programmabegroting 2026 en voor de jaarschijven 2027 tot en met 2029 vanuit de Programmabegroting 2027):

(bedragen in €)				
Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Onvoorzien structureel per 30 september 2026	-647.300			
Programmabegroting 2027		619.300	282.600	130.200
Mutaties 2e Programmarapportage 2026	2.460.200	24.700	-37.800	-37.700
Totaal generaal onvoorzien structureel	**1.812.900**	**644.100**	**244.800**	**92.500**

Het resultaat 2026 wordt echter grotendeels verklaard door resultaten met een incidenteel karakter, namelijk:

- Oekraïense ontheemden: € 1.997.100
- CDOKE-middelen: € 461.600

Het onderliggende begrotingsbeeld is daarmee aanzienlijk minder positief dan het totaalresultaat op het eerste gezicht doet vermoeden. Een aanzienlijk deel van het verwachte positieve resultaat is daarmee incidenteel van aard en biedt geen structurele financiële ruimte. Het college blijft daarom sturen op een gezonde en toekomstbestendige financiële positie, waarbij structurele ontwikkelingen en nieuwe beleidswensen integraal worden afgewogen binnen de reguliere planning- en controlcyclus.

Het voordeel bij de opvang van Oekraïense ontheemden hangt samen met de huidige rijksbekostigingssystematiek. In 2026 krijgen wij per beschikbare opvangplek een normbedrag van € 44 per bed per dag. Vanaf 2027 geldt een nieuwe systematiek, waarbij vergoeding plaatsvindt op basis van werkelijke kosten. Het voordeel op de CDOKE-middelen wordt vooral veroorzaakt door vertraging in de uitvoering van activiteiten. In 2026 worden de resterende middelen uit voorgaande jaren ingezet ter dekking van de kosten.

Met deze tweede programmarapportage legt het college verantwoording af over de uitvoering van de programmabegroting 2026 en informeert het uw raad over de voorgestelde beleidsmatige en financiële bijstellingen.

2. Voortgang oplossingsrichtingen

In de programmabegroting 2026 zijn een aantal oplossingsrichtingen gepresenteerd om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Dit betreffen de volgende oplossingsrichtingen:

- Verhoging van eigen inkomsten van gemeenten (belastingen en leges);
- Reëel en risicovol begroten;
- Uitvoeren nieuw beleid;
- Besparen bestaand beleid;

Naast de oplossingsrichtingen zijn ook autonome en nieuwe ontwikkelingen meegenomen.

In de planning en control producten, waaronder deze 2e programmarapportage wordt de stand van zaken over het verantwoordingsjaar 2026 per oplossingsrichting toegelicht. Daar waar de status √ (gerealiseerd) is en deze ongewijzigd is ten opzichte van de 1e Prorap; er is geen toelichting opgenomen. In alle andere gevallen is er wel een toelichting, omdat de status is gewijzigd of het resultaat nog niet behaald is.

Legenda:

√	=	oplossingsrichting is gerealiseerd
-	=	oplossingsrichting is in uitvoering
X	=	oplossingsrichting is niet gerealiseerd

1. Verhogen inkomsten

De verhoging van de tarieven op de onroerendezaakbelasting en ook de overige leges zijn verwerkt in de verordening. Heffing en inning vindt plaats op basis van de vastgestelde verordeningen. Op basis van de huidige inzichten worden de opbrengsten in 2026 gerealiseerd.

	Baten	Gerealiseerd	Toelichting
1.	OZB-woningen	√	
2.	OZB niet-woningen	√	
3.	Verhoging leges begraafrechten	√	
4.	Verhoging overige leges	√	

2. Reëel en risicovol begroten

De huidige begroting is kritisch beoordeeld op reëel en risicovol begroten. Hierbij is onderzocht op welke 'gebieden' ofwel:

- Bespaard kan worden doordat vanuit verleden blijkt dat geraamde bedragen niet worden gerealiseerd (budget te hoog);
- Inkomsten verhoogd kunnen worden op basis van ervaringscijfers uit het verleden;
- Het niet indexeren van budgetten, met uitzondering van het sociaal domein. De huidige werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden binnen de huidige budgetten;
- Besparing op overheadkosten;
- Binnen de kaders van de wet- en regelgeving het activeren van duurzaamheidsinvesteringen in plaats van verwerking in de exploitatie.

Voor 2026 zijn de volgende voorstellen van toepassing:

	Voorstellen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Verhoging leges omgevingsvergunning	√	1)
2.	Verlaging budgetten inhuur	X	2)
3.	Onderuitputting kapitaallasten	√	3)
4.	Vrijval voorziening onderhoud gebouwen	√	
5.	Verlaging budget energiekosten	√	
6.	Verlaging budget overhead	√	
7.	Budget inkomsten BUIG verhogen	√	
8.	Verlaging budget verzekeringen	√	
9.	Verlaging budget gegevensveiligheid	√	

Toelichting:

1) Op basis van de huidige realisatie wordt verwacht dat de begrote opbrengsten volledig worden behaald.
2) Voor de 2e programmarapportage is er, aanvullend op hetgeen in de 1e programmarapportage is vermeld, sprake van een neerwaartse bijstelling van het budget met € 30.000. De raad is met raadsinformatiebrief D/26/265172 geïnformeerd over de uitputting van het inhuurbudget. Zie hoofdstuk 4.8 voor een toelichting.
3) Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting op deze post. De onderuitputting kapitaallasten is gerealiseerd in 2026.

3. Uitvoeren nieuw beleid

In de programmabegroting 2026 zijn 20 nieuwe beleidsvoorstellen zowel Structureel (S) als Incidenteel (I)) opgenomen waarbij uitvoering in of vanaf 2026 zou plaatsvinden.

Dit betreft de volgende voorstellen inclusief voortgang:

	Beleidsvoorstellen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Ontwikkelingen jeugdhulp: Hervormings-agenda, tariefaanpassing JZ+ en CJG	x	1)
2.	Uitvoering armoedebeleid	√	2)
3.	Sociaal medische indicaties kinderopvang	x	3)
4.	Beheerder openbare verlichting	√	
5.	Extra toezichthouder BOR	√	
6.	Adviseur burgerparticipatie	√	4)
7.	Bijdrage RMO	√	
8.	Caseload werk doelgroepen activering en jongeren. Uitvoering vindt plaats door de SC MER.	√	
9.	Subsidie muziekonderwijs	√	5)
10.	Handhaving participatiewet. Uitvoering vindt plaats door de SC MER.	√	
11.	Onderhoudskosten noodgenerator	-	6)
12.	Correctie bijdrage RUD/ OD NML	√	
13.	Kapitaallasten noodgenerator (Vanaf 2027)	-	6)
14.	Bijdrage aan werkgeversservicepunt Midden Limburg Oost	√	
15.	Aanschaf noodgenerator	-	6)
16.	Centrumvisie Maasbracht	√	7)
17.	Borging en vervolg op strategische visie	√	
18.	Inwerkprogramma raad	√	8)
19.	Nieuwe structuur en governance Stichting Menswel Beheer Maasgouw	√	
20.	Maatwerkvoorziening Wmo	√	9)

Toelichting:

1) Hoewel het beleid en het budget zijn aangepast, wordt verwacht dat er in 2026 nog steeds een tekort zal zijn. Voornamelijk door het landelijke uitstel van de Hervormingsagenda en voor een kleiner deel door het open-eind-regeling-karakter. Zie hoofdstuk 4.3 voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen de jeugdhulp.
2) Volgens de meest recente prognose zal 2026 eindigen met een klein overschot. Naar verwachting zullen beschikbaar gestelde middelen de daaropvolgende jaren volledig nodig zijn, omdat nieuw beleid tijd vergt om bekendheid te krijgen en de beoogde doelgroep goed te bereiken.
3) De structureel extra beschikbaar gestelde middelen blijken in 2026 niet toereikend. Voornamelijk veroorzaakt door het open-eind-regeling-karakter. Zie hoofdstuk 4.3 “sociaal medische indicaties” voor een nadere toelichting.
4) De functie van adviseur burgerparticipatie is ingevuld. Sinds mei 2026 vindt voor 8 uur per week externe inhuur plaats. Inmiddels is bepaald hoe burgerparticipatie duurzaam en organisatie breed wordt geborgd. De participatieverordening wordt eind 2026 vastgesteld en het Relevant Gesprek wordt als methodiek binnen de organisatie geïmplementeerd. Kennis en verantwoordelijkheid worden daarmee breder in de organisatie verankerd. In het verlengde hiervan wordt onderzocht welke structurele personele borging hierbij passend is en of een afzonderlijke functie adviseur burgerparticipatie nodig blijft. De tijdelijke externe ondersteuning eindigt per januari 2027.

5) Het beschikbaar gestelde budget is voldoende om de aangevraagde subsidies te beschikken.
6) De aanbesteding van het noodstroomaggregaat heeft vertraging opgelopen. Daarom zijn er op dit moment ook nog geen onderhoudskosten. De voorlopige gunning aan de winnende inschrijver is ingetrokken vanwege het ontbreken van een verplichte belastingverklaring. Het traject is vervolgd met de tweede inschrijver. Streven is om alles in 2026 af te ronden.
7) Centrumvisie Maasbracht: Dit actiepunt is afgerond. De centrumvisie is opgenomen in de begroting en meerjarenplanning en de verdere voortgang wordt via de reguliere rapportages gevolgd.
8) Het budget is toereikend. De eerste helft is conform planning voor de zomer afgerond. In het vierde kwartaal worden enkele gerichte workshops gehouden.
9) De huidige prognose laat zien dat de Wmo-uitgaven lager uitvallen dan begroot. Omdat de Wmo een open-eindregeling is, wordt dit voordeel vooralsnog als incidenteel beschouwd. Zie voor verdere toelichting hoofdstuk 4.3.

4. **Besparen bestaand beleid**

Ten aanzien van het bestaand beleid zijn een zestal besparing opgenomen in de begroting. De bezuinigingen zijn doorgevoerd en de huidige budgetten zijn op basis van de huidige informatie toereikend voor de uitvoering van de taken.

	Beleidsvoorstellen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Formatie ondersteuning sociaal inclusie panel	√	
2.	Aanpak hoarding en ernstige woningvervuiling	√	
3.	Extra ondersteuning Nederlands tweede taal	√	
4.	Transitiebudget ondersteuning Nederlands tweede taal	√	
5.	Andere uitvoering geven aan klimaatslim gras	√	
6.	Formatie ondersteuning sociaal inclusie panel	√	

5. Besparen bestaand beleid

Als laatste zijn een aantal nieuwe en autonome ontwikkelingen verwerkt. Onderstaand wordt de stand van zaken rondom deze ontwikkelingen weergegeven:

	Ontwikkelingen	Gerealiseerd	Toelichting
1.	Cao-personeel	√	
2.	Rentekosten	√	1)
3.	Indexering Wmo	√	2)
4.	Indexering Jeugdwet	√	
5.	Kostendekkendheid afval	√	
6.	Kostendekkendheid riolering	√	
7.	Kapitaallasten niet gedekt door reserve	√	
8.	Onderhoud functieboek	√	
9.	Bijdrage SML	√	
10.	Bijdrage vervoer en opvang zwerfdieren	√	3)
11.	Correctie bijdrage BsGW	√	
12.	Renteopbrengsten BsGW	√	
13.	Overige administratieve mutaties	√	

Toelichting:

1) Zie hoofdstuk 4.7 Algemene dekkingsmiddelen voor de toelichting. Door lagere investeringen is minder externe financiering nodig dan begroot. De geplande leningen en de gepaarde rentekosten tegen 3,5% vervallen.
2) Indexering Wmo en Jeugdwet: De budgetten voor de Wmo en Jeugdwet zijn aangepast op basis van de indexeringen zoals vastgelegd in de overeenkomsten. Een nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen de Wmo en de jeugdhulp is te vinden in hoofdstuk 4.3.
3) Bijdrage voor vervoer en opvang van zwerfdieren: de verhoging van de bijdrage is doorgevoerd en de middelen zullen naar verwachting volledig worden benut.

3. Totaaloverzicht financiële bijstellingen 2e Prorap 2026

(Bedragen in €	Gewijzigde begroting 2026	Mutaties 2e prorap	Gewijzigde begroting 2026 na 2de prorap	Gewijzigde Begroting 2027	Mutaties 2e prorap	Gewijzigde begroting 2027 na 2de prorap
Baten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	87.700	407.400	495.100	127.700	270.000	397.700
02 Dienstverlening	767.100	-15.000	752.100	834.100	-	834.100
03 Sociaal Domein	11.477.400	3.177.200	14.654.600	7.265.800	29.000	7.294.800
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	5.245.600	54.600	5.300.200	5.062.300	-	5.062.300
05 Leefomgeving Wonen en Economie	6.178.400	168.800	6.347.200	4.935.400	425.500	5.360.900
06 Gebiedsontwikkelingen	92.400	-	92.400	-	-	-
Financiële overzichten	63.585.200	269.500	63.854.700	66.807.300	474.700	67.282.000
Totale baten	**87.433.800**	**4.062.500**	**91.496.300**	**85.032.600**	**1.199.200**	**86.231.800**
Lasten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	5.302.000	442.100	5.744.100	5.257.500	332.200	5.589.700
02 Dienstverlening	1.703.600	-3.100	1.700.500	1.686.800	11.700	1.698.500
03 Sociaal Domein	45.539.700	1.014.300	46.554.000	40.929.600	229.200	41.158.800
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	10.490.000	-315.600	10.174.400	10.162.600	18.500	10.181.100
05 Leefomgeving Wonen en Economie	13.515.100	1.065.800	14.097.100	13.509.300	424.400	13.934.700
06 Gebiedsontwikkelingen	92.100	-16.700	75.400	100.600	-	100.600
Financiële overzichten	13.011.000	358.900	13.369.900	14.133.800	220.800	14.354.600
Totale lasten	**89.653.500**	**2.545.700**	**91.715.400**	**85.780.200**	**1.237.800**	**87.018.000**
Resultaat programma's	**-2.219.700**	**1.516.800**	**-219.100**	**-747.600**	**-38.600**	**-785.200**
Onttrekkingen aan reserves	4.117.700	-75.900	4.041.800	10.713.500	155.400	10.868.900
Stortingen in reserves	2.545.300	-1.019.300	1.526.000	9.346.600	92.000	9.438.600
Totaal mutaties reserves	**1.572.400**	**943.400**	**2.515.800**	**1.366.900**	**63.400**	**1.430.300**
Totaalresultaat (- betreft negatief resultaat)	**-647.300**	**2.460.200**	**2.296.700**	**619.300**	**24.800**	**644.100**

(Bedragen in €	Gewijzigde begroting 2028	Mutaties 2e prorap	Gewijzigde begroting 2028 na 2de prorap	Gewijzigde Begroting 2029	Mutaties 2e prorap	Gewijzigde begroting 2029 na 2de prorap
Baten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	87.700	225.000	312.700	87.700	-	87.700
02 Dienstverlening	738.300	-	738.300	488.500	-	488.500
03 Sociaal Domein	7.039.100	29.000	7.068.100	6.970.800	29.000	6.999.800
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	5.237.000	-	5.237.000	5.639.500	-	5.639.500
05 Leefomgeving Wonen en Economie	4.845.500	659.500	5.505.000	4.834.000	-	4.834.000
06 Gebiedsontwikkelingen	-	-	-	-	-	-
Financiële overzichten	64.955.600	252.900	65.208.500	63.965.400	253.500	64.218.900
Totale baten	**82.903.200**	**1.166.400**	**84.069.600**	**81.985.900**	**282.500**	**82.268.400**
Lasten						
01 Algemeen Bestuur & Bedrijfsvoering	4.773.200	268.500	5.041.700	4.679.200	43.500	4.722.700
02 Dienstverlening	1.632.500	11.700	1.644.200	1.497.300	11.700	1.509.000
03 Sociaal Domein	39.854.200	71.200	39.925.400	38.706.600	71.200	38.777.800
04 Beheer Openbare ruimte, Infra en Vastgoed	10.291.700	18.500	10.310.200	10.734.000	18.600	10.752.600
05 Leefomgeving Wonen en Economie	13.001.800	669.600	13.671.400	13.035.100	10.100	13.045.200
06 Gebiedsontwikkelingen	25.600	-	25.600	25.600	-	25.600
Financiële overzichten	14.211.500	72.800	14.284.300	14.449.800	72.800	14.522.600
Totale lasten	**83.790.500**	**1.112.300**	**84.902.800**	**83.127.600**	**227.900**	**83.355.500**
Resultaat programma's	**-887.300**	**54.100**	**-833.200**	**-1.141.700**	**54.600**	**-1.087.100**
Onttrekkingen aan reserves	1.469.900	500	1.470.400	5.421.900	500	5.422.400
Stortingen in reserves	300.000	92.400	392.400	4.150.000	92.800	4.242.800
Totaal mutaties reserves	**1.169.900**	**-91.900**	**1.078.000**	**1.271.900**	**-92.300**	**1.179.600**
Totaalresultaat (- betreft negatief resultaat)	**282.600**	**-37.800**	**244.800**	**130.200**	**-37.700**	**92.500**

* De gewijzigde begroting 2027 tot en met 2029 is gebaseerd op de programmabegroting 2027-2030. De gewijzigde begroting 2026 betreft de verwerking van het raadsbesluit tot en met september 2026.
** Tussen de eerste en tweede programmarapportage hebben enkele technische herverdelingen plaatsgevonden, waaronder de toerekening van kapitaallasten. Hierdoor wijkt de gepresenteerde stand van de begroting na begrotingswijziging op programmaniveau op onderdelen af van de stand in de eerste programmarapportage. Het totaal van de begroting en het begrotingssaldo wijzigen hierdoor niet.
*** Er is sprake van afgeronde bedragen. Dit kan leiden tot kleine afrondingsverschillen (dit geldt voor de gehele rapportage).
**** De bedragen in deze rapportage zijn afgerond op hondertal. Dit kan leiden tot afrondingsverschillen.

4. Programma’s en financiële overzichten

Algemeen

Dit hoofdstuk bevat een gedetailleerd overzicht van de per programma voorgestelde mutaties, inclusief de bijbehorende financiële ontwikkelingen. Het overzicht opent met de totale mutaties voor het voorjaar 2026, waarna deze uitgesplitst per programma worden gepresenteerd. Volgens de eerder vastgestelde werkwijze wordt voor mutaties groter dan € 100.000, evenals voor mutaties die als relevant zijn beoordeeld, een tekstuele toelichting opgenomen. Deze mutaties worden eerst in tabelvorm weergegeven, gevolgd door de bijbehorende toelichtingen. Aansluitend wordt, eveneens in tabelvorm, een overzicht opgenomen van alle mutaties met een omvang kleiner dan € 100.000 of budgettair neutraal.

(bedragen in €)	2026	2027	2028	2029
Algemeen bestuur en bedrijfsvoering				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-34.700	-62.200	-43.500	-43.500
Dienstverlening				
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-11.900	-11.700	-11.700	-11.700
Sociaal Domein				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	1.926.500	-180.600	-22.700	-22.700
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	236.400	-19.600	-19.500	-19.600
Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	188.700	-	-	-
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	188.600	-18.000	-18.000	-18.000
Leefomgeving, wonen en economie				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-123.500	-97.600	-108.200	-108.600
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	179.500	5.700	5.700	5.700
Algemene dekkingsmiddelen				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	534.100	432.700	211.000	211.400
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-331.100	42.000	41.900	42.100
Overhead				
Mutaties boven de € 100.000 of relevant	-187.600	-65.400	-72.200	-72.200
Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	-104.800	-600	-600	-600
Totaal Mutaties boven de € 100.000 of relevant	**2.338.200**	**89.100**	**7.900**	**7.900**
Totaal Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal	**122.000**	**-64.300**	**-45.700**	**-45.600**
Totale mutaties	**2.460.200**	**24.700**	**-37.800**	**-37.700**

*Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.1 Algemeen bestuur en bedrijfsvoering

Voor dit programma zijn geen relevante afwijkingen vastgesteld die nadere toelichting in de tekst vereisen.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijdrage Veiligheidsregio: FLO regeling	L	I	-50.300			
Resultaat BsGW 2025	L	I	43.500			
Bijstelling kapitaallasten**	L	I	3.000			
Administratieve en overige correcties < € 25.000	B/L	I/S	-30.900	-62.200	-43.500	-43.500
Totaal			**-34.700**	**-62.200**	**-43.500**	**-43.500**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.

4.2 Dienstverlening

Voor dit programma zijn geen relevante afwijkingen vastgesteld die nadere toelichting in de tekst vereisen.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstellen kapitaallasten**	L	S	400	-	-	-
Administratieve en overige correcties < € 25.000	B/L	I/S	-12.300	-11.700	-11.700	-11.700
Totaal			**-11.900**	**-11.700**	**-11.700**	**-11.700**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.

4.3 Sociaal domein

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Overschot opvang van ontheemden Oekraïne	B/L	I	1.997.100	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen Wmo	L	I	717.600	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp	L	I	-644.500	-	-	-
Sloop oud zwembad Wessem	L	I	-138.000	-	-	-
Sociaal medische indicaties	L	I	-80.000	-	-	-
Ondersteuning beleidsplan maatschappelijk vastgoed	L	I	-15.000	-60.000		
Uitvoering taakmutaties en decentralisatieuitkeringen	L	S	-114.700	-105.000	-	-
Bijstellen kapitaallasten**	L	I	179.000	-	-	-
Begrotingswijziging SC MER 2026-3	L	S	25.000	-15.600	-22.700	-22.700
Totaal			**1.926.500**	**-180.600**	**-22.700**	**-22.700**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.

Overschot opvang van ontheemden Oekraïne **Incidenteel voordeel € 1.997.100**

Voor de toelichting verwijzen naar hoofdstuk 5.3 Paragraaf Vluchtelingen.

Maatwerkvoorzieningen Wmo **Incidenteel voordeel € 717.600**

De prognose voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen bedraagt in 2026 € 5,4 miljoen. Ten opzichte van de begroting leidt dit tot een voordeel van € 717.600.
De uitgaven voor Hulp bij het Huishouden en Begeleiding ontwikkelen zich gunstiger dan waarmee bij de begroting rekening is gehouden. Het aantal cliënten met Hulp bij het Huishouden blijft stabiel. Het aantal cliënten met Begeleiding neemt af. Daarnaast vallen de uitgaven voor Begeleiding volgens de regionale prognose lager uit dan verwacht.
Deze ontwikkeling wijkt af van het regionale beeld. In veel gemeenten stijgen zowel het gebruik van voorzieningen als de uitgaven. In Maasgouw is juist sprake van een stabiele tot licht dalende ontwikkeling, ondanks de relatief sterke vergrijzing van de bevolking.
De prognose is gebaseerd op de regionale halfjaarrapportage van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling en benchmarkgegevens van Waarstaatjegemeente.nl.
Omdat de Wet maatschappelijke ondersteuning een open-eindregeling is en nog onduidelijk is of in Maasgouw daadwerkelijk sprake is van een trendbreuk, wordt dit voordeel vooralsnog als incidenteel beschouwd. Het college blijft de ontwikkeling van de vraag naar ondersteuning nauwlettend volgen. Op basis van toekomstige ontwikkelingen wordt beoordeeld of een structurele bijstelling van de budgetten aan de orde is.

Maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp **Incidenteel nadeel € 644.500**

De prognose voor de jeugdhulp bedraagt in 2026 € 6,6 miljoen. Ten opzichte van de begroting ontstaat daarmee een nadeel van € 644.500.
Van dit nadeel hangt € 176.500 samen met hogere uitgaven binnen de ambulante jeugdhulp. Deze ontwikkeling is ook regionaal zichtbaar en wordt nader geanalyseerd. De hogere lasten worden gedeeltelijk gecompenseerd door lagere uitgaven binnen andere vormen van jeugdhulp, waaronder wonen, individuele begeleiding en JeugdzorgPlus.

Het grootste deel van het nadeel wordt veroorzaakt door een taakstelling van € 468.000 die in de begroting 2026 is opgenomen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. Inmiddels is duidelijk dat een deel van de landelijke maatregelen waarop deze besparing is gebaseerd later wordt ingevoerd. Hierdoor worden de meeste landelijke maatregelen en daarmee de grootste beoogde besparingen naar verwachting pas vanaf 2028 gerealiseerd. Lokaal en regionaal zijn al verschillende maatregelen uitgevoerd, maar deze leiden nog niet tot de volledige invulling van de taakstelling.
Ter compensatie van het uitstel van de landelijke besparingen heeft het Rijk aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn niet toegevoegd aan het exploitatiebudget voor jeugdhulp, maar gestort in de reserve Maatwerkvoorziening Sociaal Domein. Hierdoor blijft binnen de jeugdhulp sprake van een nadeel ten opzichte van de begroting.
Binnen de maatwerkvoorzieningen sociaal domein ontstaat naar verwachting echter voldoende ruimte om het nadelige saldo op te vangen. Deze ruimte wordt met name veroorzaakt door lagere uitgaven binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Daarom is in 2026 naar verwachting geen beroep op de reserve Maatwerkvoorziening Sociaal Domein nodig.

Sloop oud zwembad Wessem **Incidenteel nadeel 138.000**

Voor de afronding van de gefaseerde sloop van het voormalige zwembad Wisheim is een aanvullend budget van € 138.000 benodigd.
Zoals toegelicht in de raadsinformatiebrief (D/26/252963) vallen de kosten voor de gefaseerde sloop hoger uit dan eerder geraamd. Naast de in de raadsinformatiebrief gemelde meerkosten blijkt de oorspronkelijke raming voor de benodigde erfafscheiding bij het aangrenzende perceel niet toereikend. Op basis van een geactualiseerde kostenraming wordt hiervoor rekening gehouden met circa € 50.000 aan extra kosten. De uiteindelijke kosten kunnen als gevolg van marktomstandigheden en uitvoeringsrisico's nog afwijken.

Sociaal medische indicaties **Incidenteel nadeel 80.000**

De uitgaven voor de regeling sociaal-medische indicatie (SMI) kinderopvang ontwikkelen zich hoger dan begroot. De prognose voor 2026 laat een tekort van € 80.000 zien ten opzichte van het beschikbare budget.
De stijging wordt veroorzaakt door een toename van het aantal kinderen dat gebruikmaakt van de regeling, een hoger aantal afgenomen opvangdagen en gestegen tarieven binnen de kinderopvang. Het aantal kinderen dat gebruikmaakt van de regeling is gestegen van 17 in 2024 naar 28 in 2025. Tot en met september 2026 maken 38 kinderen gebruik van de regeling.
Bij de begroting 2026 is het budget reeds structureel verhoogd met € 50.000 om rekening te houden met de verwachte kostenstijging. Ook in de begroting 2027 zijn aanvullende middelen opgenomen. De huidige ontwikkeling blijkt echter sterker dan destijds werd voorzien.
De oorzaken van deze ontwikkeling worden nader onderzocht. Daarbij wordt ook gekeken naar mogelijkheden om de kostenontwikkeling te beheersen. Hierbij worden onder meer een aanpassing van het maximaal aantal te vergoeden opvangdagen en de invoering van een inkomensafhankelijke ouderbijdrage onderzocht.
Hoewel de kostenontwikkeling naar verwachting doorwerkt in 2027, wordt voorgesteld het budget in 2026 alleen incidenteel bij te stellen. Hierbij speelt mee dat het budget de afgelopen jaren al structureel is verhoogd en dat de uitkomsten van het onderzoek mogelijk aanleiding geven tot aanpassing van de regeling en daarmee van de toekomstige kostenontwikkeling.

Ondersteuning beleidsplan maatschappelijk vastgoed	Incidenteel nadeel 15.000

De gemeente Maasgouw werkt aan de ontwikkeling van een integraal beleidsplan maatschappelijk vastgoed, waarin gemeenschapsaccommodaties, binnen- en buitensportaccommodaties, zwembaden en musea in samenhang worden beschouwd.

Het beleidsplan geeft invulling aan de ambities uit het coalitieakkoord om de leefbaarheid van de kernen te versterken, ruimte te bieden aan ontmoeting en verenigingsleven, maatschappelijke participatie te stimuleren en voorzieningen toekomstbestendig te organiseren. Daarnaast biedt het een afwegingskader voor toekomstige investeringen en vraagstukken op het gebied van beheer, onderhoud en exploitatie van maatschappelijke voorzieningen.

Dit traject betreft geen ontwikkeling van nieuw beleid, maar de verdere uitwerking en onderbouwing van reeds vastgestelde beleidsdoelstellingen en ambities. Als eerste stap wordt een integrale inventarisatie en analyse uitgevoerd om de huidige situatie van het maatschappelijk vastgoed, waaronder gebruik, bezetting, beheer, onderhoud en exploitatie, inzichtelijk te maken. Onderdeel van deze opdracht is tevens een participatieproces met betrokken stakeholders, zodat behoeften, kansen en knelpunten in beeld worden gebracht. De resultaten van deze inventarisatie, analyse en participatie vormen de basis voor het opstellen van het beleidsplan maatschappelijk vastgoed.

Gezien de omvang en complexiteit van het traject wordt voorgesteld externe expertise in te zetten voor de begeleiding en uitvoering van het proces. Hiermee wordt een zorgvuldige en tijdige totstandkoming van het beleidsplan ondersteund.

Uitvoering taakmutaties en decentralisatieuitkeringen	Structureel nadeel 114.700

Als onderdeel van de uitkering van het gemeentefonds ontvangt de gemeente ook specifieke gelden voor de uitvoering van taken (decentralisatie uitkeringen en taakmutaties). Uitvoering van deze taken vindt dus budgettair neutraal plaats. Zie hoofdstuk 4.7 Algemene dekkingsmiddelen voor een toelichting.

Begrotingswijziging SC MER 2026-3	Structureel voordeel 2026 25.000 Structureel nadeel vanaf 2027

Door de SC MER is de begrotingswijziging 2026-3 ingediend. Voor 2026 is sprake van verlaging van het budgetten voor de domeinen Sociaal Domein, Fysiek Domein en Bedrijfsvoering. Bij het Bestuur en Organisatie is sprake van een verhoging. Vanaf 2027 is sprake van een verhoging van de budgetten voor alle domeinen. Zie raadsvoorstel D/26/268918 voor de toelichting op deze begrotingswijziging.
Bij het fysiek domein heeft een correctie plaatsgevonden voor de bijdrage aan het domein omgevingsdienst.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstelling budgetten Buig-uitkeringen	L	I	81.800	-	-	-
Bijstelling huuropbrengsten gemeenschapsaccommodaties Thorn	B	S	55.000	27.500	27.500	27.500
Bijstelling budget Maatschappelijk werk	L	I	30.000	-	-	-
Toerekening uren kernteam aan opvang Oekraïne**	L	I	25.000	-	-	-
Bibliotheek – bijstelling lasten	L	S	-25.400	-25.400	-25.400	-25.400
Bijdrage SMBM – Extra energiekosten 2025	L	I	-31.000	-	-	-
Administratieve en overige correcties < € 25.000	L	I/S	101.000	-21.700	-21.600	-21.600
Totaal			**236.400**	**-19.600**	**-19.500**	**-19.500**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

** De uren van het kernteam vluchtelingen zijn toegerekend aan dit project. Zie hoofdstuk 5.3. Paragraaf Vluchtelingen voor de toelichting.

4.4 Beheer openbare ruimte, infra en vastgoed

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstellen kapitaallasten**	L	I	188.700	-	-	-
Totaal			**188.700**	**-**	**-**	**-**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.

Met uitzondering van de kapitaallasten, die in hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen zijn toegelicht, zijn binnen dit programma geen relevante afwijkingen geconstateerd die een nadere toelichting in de tekst vereisen.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Administratieve en overige correcties < € 25.000	L	I/S	188.600	-18.000	-18.000	-18.000
Totaal			**188.600**	**-18.000**	**-18.000**	**-18.000**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.5 Leefomgeving, wonen en economie

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Vrijval budget CDOKE-middelen	B	I	461.000	-	-	-
Bijstellen inhuurbudget**	L	I	-30.000	-	-	-
Uitvoering taakmutaties en decentralisatieuitkeringen	L	S	-103.500	-92.000	-92.400	-92.800
Begrotingswijziging SC MER 2026-3***	L	S	-451.000	-5.600	-15.800	-15.800
Totaal			**-123.500**	**-97.600**	**-108.200**	**-108.600**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie de toelichting in hoofdstuk 4.8 Overhead.
*** Zie toelichting bij hoofdstuk 4.3 Sociaal Domein

Vrijval budget CDOKE-middelen **Incidenteel voordeel € 461.600**

Het Rijk stelt sinds 2023 meerjarig middelen beschikbaar aan gemeenten via de tijdelijke CDOKE-regeling, met financiering gegarandeerd tot en met 2030.

De CDOKE-regeling ondersteunt decentrale overheden financieel bij het opbouwen en behouden van een interne organisatie voor klimaat- en energietaken. De middelen worden vooral ingezet voor personeelskosten: bestaand personeel, extra personeelsinzet en externe expertise. Minstens 90% van het budget gaat naar personele lasten; maximaal 10% naar noodzakelijke materiële ondersteuning.

Tot en met 2025 moesten gemeenten een specifieke uitkering (SpUk) aanvragen, waarbij verantwoording en mogelijke terugbetaling bij onjuiste besteding verplicht waren. De ontvangen gelden mogen over 3 jaar besteed worden, vanaf het jaar van uitkering.
Vanaf 2026 verlopen de middelen via een decentralisatie-uitkering (DU) in het gemeentefonds: deze gelden zijn gekoppeld aan specifieke taken, maar vrij(er) besteedbaar en zonder terugbetalingsverplichting. Over de jaren

De bedragen vanaf 2026 moeten nog wel ten goede komen aan klimaat en energie, echter zijn de inhoudelijke eisen weggevallen.
Het college zal worden voorgesteld om in grote lijnen de oorspronkelijke (CDOKE)-criteria aan te houden bij het spenderen ervan, omdat er al veel (door)lopende uitgaven zijn op klimaat- en energiegebied die nu ook uit de CDOKE worden gefinancierd. Bovendien komt er vanaf 2028 weer een vorm van labelling en verantwoording aan de CDOKE-uitkering van het Rijk te hangen. Op welke manier is nu nog onbekend.

De CDOKE-middelen worden in Maasgouw op volgende manieren gebruikt:
1. Voor acties uit het Actieplan Energie, o.a. fysieke communicatiemiddelen (duurzaamheidskrant), voorzieningen voor beschermde diersoorten en externe inhuur.
2. Voor personele kosten van medewerkers (m.b.t. energie en duurzaamheid).

Doordat de CDOKE-middelen van 2024 en 2025 nog niet geheel besteed zijn, ligt de focus – gezien de Rijksdeadline van besteding na maximaal 3 jaar en ter voorkoming van terugbetaling aan het Rijk - eerst daarop.

Door onder meer vertragingen bij de Provincie in de voortgang wat betreft het Soorten Management Plan (SMP) en andere interne prioriteiten, is het niet realistisch dat het hele bedrag beschikbaar voor 2026 ook daadwerkelijk in 2026 zal worden uitgegeven. Voor de gelden van 2026 zijn echter wel al bestedingsdoelen voorzien, en daarom is het belangrijk dat een deel van deze middelen ook in 2027 beschikbaar blijft.

Van het beschikbare duurzaamheidsbudget (CDOKE) van € 711.600 wordt verwacht dat in de toekomst € 250.000 nodig zal zijn. Dit bedrag is gebaseerd op de verwachte acties, zoals opgenomen in het Actieplan Energie, dat in de tweede helft van 2026 ter vaststelling aan het college zal worden voorgelegd. De raad wordt hierover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief.
Een bedrag van € 250.000 dient overgeheveld te worden naar 2027. Dat houdt in dat € 461.600 kan vrijvallen.
Daarbij wordt de expliciete kanttekening gemaakt dat indien deze middelen in de toekomst nodig zijn, de raad zal worden verzocht deze (opnieuw) beschikbaar te stellen.

Uitvoering taakmutaties en decentralisatieuitkeringen — **Incidenteel nadeel 103.500**

Als onderdeel van de uitkering van het gemeentefonds ontvangt de gemeente ook specifieke gelden voor de uitvoering van taken (decentralisatie uitkeringen en taakmutaties). Uitvoering van deze taken vindt dus budgettair neutraal plaats. Zie hoofdstuk 4.7 Algemene dekkingsmiddelen voor een toelichting.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Uitvoering nationaal isolatieprogramma Dekking vanuit specifieke uitkering rijk	L B	I I	-515.000 515.000	-	-	-
Bijstelling budget ivm hogere grondverkopen	B	I	61.700	-	-	-
Bijstelling budget aankoopkosten gronden	L	I	-30.000	-	-	-
Project volkshuisvesting	L	I	-67.500	-	-	-
Subsidie provincie volkshuisvesting	B	I	67.500	-	-	-
Subsidie provincie Vleermuiskasten	B	I	40.500	-	-	-
Bijstellen kapitaallasten**	L	I	-17.000	-	-	-
Toerekening uren kernteam aan opvang Oekraïne, zie programma 3 Sociaal Domein ***	L	I	75.000	-	-	-
Administratieve en overige correcties < € 25.000	B/L	I/S	49.300	5.700	5.700	5.700
Totaal			**179.500**	**5.700**	**5.700**	**5.700**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.
*** De uren van het kernteam vluchtelingen zijn toegerekend aan dit project. Zie hoofdstuk 5.3. Paragraaf Vluchtelingen voor de toelichting.

4.6 Gebiedsontwikkelingen

Voor dit programma zijn geen relevante afwijkingen vastgesteld die nadere toelichting in de tekst vereisen.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Administratieve en overige correcties < € 25.000	B/L	I/S	-	-	-	-
Totaal			**-**	**-**	**-**	**-**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.7 Algemene dekkingsmiddelen

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering	B	S	-68.600	432.700	211.000	211.400
Treasury (rentebaten en rentelasten)	B/L	I	548.300	-	-	-
OZB niet-woningen	B	I	205.000	-	-	-
Bijstellen kapitaallasten (stelpost)**	L	S	-150.600	-	-	-
Totaal			**534.100**	**432.700**	**211.000**	**211.400**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.

Algemene uitkering **Incidenteel nadeel 2026 € 68.600**

Onderstaand is een toelichting opgenomen van de doorrekening van de mei- en septembercirculaire 2026. Met een raadsinformatiebrief bent u op detail geïnformeerd over de financiële consequenties.

Meicirculaire 2026

De informatie met betrekking tot de Meicirculaire 2026 is via de Raadsinformatiebrief D/26/165452 en bijbehorende bijlages gecommuniceerd. De gevolgen van de Meicirculaire 2026 voor het jaar 2027 en verder zijn in de begroting 2027 meegenomen, maar voor het jaar 2026 wordt dit in financiële zin tijdens deze 2e programmarapportage verwerkt.

Septembercirculaire 2026

De Septembercirculaire 2026 wordt in deze Prorap voor het jaar 2026 verwerkt inclusief de structurele bijstelling 2027 t/m 2030. Meer inhoudelijke informatie over de Septembercirculaire 2026 is te lezen in Raadsinformatiebrief D/26/265388, Septembercirculaire 2026.
Per saldo is de positieve bijstelling vanuit de Septembercirculaire 2026 voor 2026 € 138.900. Het bedraagt daarnaast een positieve bijstelling voor 2027 van € 235.700 en € 118.600 voor 2028 en 2029.

Afwikkeling voorgaande jaren, 2023, 2024 en 2025 in 2026
Over 2023 is er een nabetaling ontvangen van € 76.141 (baten). De oorzaak hiervan ligt bij een positieve wijziging van de uitkeringsfactor.
Over 2025 is er een nabetaling ontvangen van € 27.900 (baten). Dit wordt veroorzaakt door een wijziging in aantallen van een tweetal maatstaven, waardoor per saldo meer geld wordt ontvangen.
Over 2024 is er een nabetaling gedaan via verrekening van € 500.800 (lasten). Dit wordt veroorzaakt door een daling van de aantallen huishoudens met een laag inkomen met drempel.

Zie onderstaand totaaloverzicht:

(bedragen in €) Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Meicirculaire 2026	396.000	-	-	-
Septembercirculaire 2026	268.100	432.700	211.000	211.400
Afwikkeling voorgaande jaren	-396.700	-	-	-
Totale baten	**267.400**	**432.700**	**211.000**	**211.400**
Meicirculaire 2026 Suppletie-uitkering bommenregeling (betreft opbrengst 2025)	335.800	-	-	-
Effect programma algemene dekkingsmiddelen	**-68.600**	**432.700**	**211.000**	**211.400**
Overige programma's				
Meicirculaire 2026 doorbetaling aan Westrom (zie programma 3 Sociaal Domein)	89.000	-	-	-
Septembercirculaire 2026 inburgering (zie programma 3 Sociaal Domein)	25.700	-	-	-
Septembercirculaire 2026 Wet versterking regie volkshuisvesting (zie programma 5 Leefomgeving, wonen en economie)	103.500	92.000	92.400	92.800
Septembercirculaire 2026 Openbare bibliotheken (zie programma 3 Sociaal Domein)	-	105.000	-	-
Totale lasten	**218.200**	**197.000**	**92.400**	**92.800**
Per Saldo effect algemene uitkering	**-286.600**	**235.700**	**118.600**	**118.600**

Treasury (rentebaten en rentelasten) **Incidenteel voordeel € 548.300**

De grootste afwijkingen betreffen:
In de begroting 2026 is rekening gehouden met rentekosten over de voorgenomen investeringen. Nu zien we dat de investeringen lager zijn waardoor er minder financiering behoeft te worden aangetrokken. We zijn uitgegaan van het aantrekken van leningen tegen een rentepercentage van 3,5% die nu niet nodig blijken te zijn. Dit geeft een besparing van € 357.000.
Door het achterblijven van investeringen/overige uitgaven is onze eigen liquiditeitspositie hoger waardoor onze rentebaten, mede door een rentevergoeding van ruim 2%, hoger zijn voor € 105.000.
Als laatste hebben wij geen kort vreemd geld hoeven aan te trekken, waardoor er aanvullend een besparing op deze begrote uitgaven van € 90.000 is.

Onroerende zaakbelasting (OZB) niet-woningen	Incidenteel voordeel € 205.000

De OZB niet-woningen is opgesplitst in gebruikers en eigenaren. Gezamenlijk is de opbrengst OZB € 205.000 hoger dan begroot. Hiervan is € 40.000 meer ontvangen in 2026 over voorgaande jaren. De overige meeropbrengsten zijn ontvangen, omdat in de prognose per 1-1-2026 een aantal bouwgronden niet is meegenomen, maar later wel zijn opgelegd. Daarnaast zijn er panden hoger gewaardeerd, dan vooraf begroot. Ook leidt een hogere waardering OZB (niet-woningen) voor eigenaren ook tot een hogere opbrengst OZB (niet-woningen) gebruikers.

Wel is het zo dat bezwaren nog niet volledig zijn afgehandeld, hetgeen kan leiden tot lagere opbrengsten.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Administratieve en overige correcties < € 25.000	B/L	I/S	-331.100	42.000	41.900	42.100
Totaal			**-331.100**	**42.000**	**41.900**	**42.100**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.

4.8 Overhead

Mutaties boven de € 100.000 of relevant:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Bijstelling personeelsbudget**	L	I	-349.900	-	-	-
Bijstelling inhuurbudget**	L	I	-	-	-	-
Toerekening uren kernteam aan opvang Oekraïne, zie programma 3 Sociaal Domein***	L	I	100.000	-	-	-
Begrotingswijziging SC MER 2026-3****	L	S	62.300	-65.400	-72.200	-72.200
Totaal			**-187.600**	**-65.400**	**-72.200**	**-72.200**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
**Voor het inzicht worden alle personele mutaties onder dit programma (Overhead) gepresenteerd. Volgens de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen deze toegerekend te worden aan het taakveld waarop deze betrekking heeft.
*** De uren van het kernteam vluchtelingen zijn toegerekend aan dit project. Zie hoofdstuk 5.3. Paragraaf Vluchtelingen voor de toelichting.
****Zie toelichting bij hoofdstuk 4.3 Sociaal Domein

Bijstelling personeelsbudget — **Incidenteel nadeel 2026 € 349.900**

In 2026 doen zich binnen het personeelsbudget enkele incidentele ontwikkelingen voor die leiden tot hogere personeelslasten dan oorspronkelijk geraamd. Om deze ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering op te vangen, is een verhoging van het personeelsbudget noodzakelijk. Het betreft een eenmalige budgettaire bijstelling.

Bijstelling inhuurbudget — **Incidenteel nadeel 2026 € 30.000**

De lasten voor inhuur bedragen in 2026 naar verwachting € 504.300. Hiertegenover staat een bijdrage van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) van € 152.300.
Op basis van de huidige inzichten is een aanvullende budgetbijstelling van € 30.000 noodzakelijk. Deze afwijking wordt veroorzaakt door de langdurige uitval van een medewerker als gevolg van ziekte. De werkzaamheden kunnen momenteel niet binnen de reguliere formatie worden opgevangen. De raad is hierover nader geïnformeerd via raadsinformatiebrief D/26/265172.
De bijstelling van het inhuurbudget heeft volledig betrekking op programma 5. Leefomgeving, wonen en economie. Op dit programma zijn de kosten bijgesteld.

Mutaties < € 100.000 of budgettair neutraal:

(bedragen in €) Omschrijving	B/L*	I/S*	2026	2027	2028	2029
Opleidingsbudget	L	I	-77.000	-	-	-
Gegevensveiligheidsbudget	L	I	62.800	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten**	L	I	15.500	-	-	-
Administratieve en overige correcties < € 25.000	B/L	I/S	-106.100	-600	-500	-500
Totaal			**-104.800**	**-600**	**-500**	**-500**

* In de tabel is de afkorting B/L en I/S terug te vinden. B/L staat voor Baat of Last en I/S staat voor Incidenteel of Structureel. Positieve (+) bedragen in de tabel hebben een voordelig effect. Negatieve bedragen (-) hebben een nadelig effect.
** Zie hoofdstuk 5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting.

5. Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de Nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen is vastgelegd dat in de programmarapportage wordt gerapporteerd over de ontwikkeling van de risico's en de gevolgen voor de weerstandsratio's. Na vaststelling van de jaarstukken 2025 op 10 juli 2026 is de incidentele weerstandscapaciteit toegenomen door toevoeging van het resultaat aan de algemene reserve. Hierdoor is ook de incidentele weerstandsratio verbeterd. De weerstandsratio's zijn in deze programmarapportage geactualiseerd op basis van de meest recente inventarisatie van risico's en beschikbare weerstandscapaciteit.

Per peildatum 1 september 2026 zijn geen aanvullende gekwantificeerde risico's geïdentificeerd en zijn geen wijzigingen aangebracht in de reeds opgenomen gekwantificeerde risico's.
Tegelijkertijd blijven de externe economische en geopolitieke ontwikkelingen onzeker. Schommelingen in energieprijzen en algemene kostenontwikkelingen kunnen leiden tot hogere lasten voor onder meer onderhoud, investeringen, contracten en dienstverlening. Ook kunnen indirecte effecten optreden, zoals prijsstijgingen bij leveranciers en aannemers en een toenemende druk op het sociaal domein.
De financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zijn momenteel nog onvoldoende concreet en betrouwbaar te kwantificeren. Hierdoor kan niet worden uitgesloten dat gedurende het begrotingsjaar aanvullende financiële bijstellingen noodzakelijk zijn. De gemeente volgt deze ontwikkelingen daarom nauwgezet en informeert de raad hierover via de reguliere planning- en controlcyclus.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

In de meerjarenbegroting 2026 is er een stelpost onderuitputting kapitaallasten opgenomen van € 150.000. In 2026 is er sprake van onderuitputting kapitaallasten voor een totaalbedrag van afgerond € 369.000. Hiermee is er sprake van extra onderuitputting van afgerond € 219.000 als gevolg van het achterblijven van investeringen. De kapitaallasten zijn geactualiseerd op basis van de huidige inzichten. In deze programmarapportage zijn de kapitaallasten op programmaniveau bijgesteld.

5.3 Vluchtelingen

In 2026 is de uitvoering aan drie wettelijke opgaven: de asielopvang, de huisvesting van statushouders en de opvang van ontheemden uit Oekraïne voortgezet. Elke opgave kent een eigen wettelijke basis.

Asielopvang

Op grond van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) moeten gemeenten zorgen voor voldoende opvang van asielzoekers. Op grond van het aantal indicatief benodigde aantal opvangplekken voeren we in de regio Midden-Limburg overleg over de gezamenlijke invulling van de regionale opgave. Dat neemt echter niet weg dat wij onze verantwoordelijkheid nemen om te komen tot een passende invulling van de wettelijke opgave. In december 2026 wordt het nieuwe verdeelbesluit van de minister verwacht waarin staat hoe de provinciaal benodigde opvangplaatsen over de in het besluit aangewezen gemeenten worden verdeeld.

Huisvesting statushouders

Gelet op artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 moeten gemeenten zorgen voor passende woonruimte voor statushouders. De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel statushouders een gemeente huisvesting moet bieden. Deze taakstelling bedraagt voor de gemeente Maasgouw voor de tweede helft van 2026: 22 personen. Met de achterstand van 3 personen uit de eerste helft van 2026 dienen er in de tweede helft van 2026 in totaal 25 personen gehuisvest te worden.

Opvang ontheemden uit Oekraïne

De Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne verplicht het college te zorgen voor de materiële en immateriële opvang van ontheemden uit Oekraïne. Na de Russische invasie van Oekraïne kregen Oekraïense ontheemden bescherming onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) van de Europese Unie. We hebben in Maasgouw op dit moment 298 opvangplekken voor ontheemden uit Oekraïne gerealiseerd. De RTB is verlengd tot 4 maart 2028. De beoogde afschaffing van de tijdelijke bescherming en overgang naar andere verblijfsstatussen is daarmee uitgesteld.

Wijziging financiering

Op 1 juli 2026 is de aangekondigde Doelgroep flexibele Regeling in werking getreden onder de naam ‘Regeling tijdelijke bekostiging opvang en huisvesting gemeenten’. Deze regeling bevat een meerjarige financieringsstructuur waarmee gemeenten opvang en flexibele huisvesting voor asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden kunnen bekostigen. Voor Maasgouw heeft dit vooralsnog vooral gevolgen voor de bekostiging van de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Gemeenten hebben de keuze om de regeling per 1 juli 2026 te laten ingaan of per 1 januari 2027. Wij hebben gekozen voor de toepassing per 1 januari 2027. Hierdoor ontstaat meer ruimte om het administratieve proces in te richten.
Vanaf 2027 zal de nieuwe regeling er naar verwachting toe leiden dat er niet langer sprake zal zijn van een overschot op het budget vluchtelingen.

Financiën

Net als in 2025 maken wij in deze Prorap een prognose voor het gehele jaar van de baten en lasten met betrekking tot de opvang van ontheemden Oekraïne. Voor het jaar 2026 vragen wij een voorschot aan van totaal € 4.511.200. De hoogte van deze bijdrage is gebaseerd op het aantal Oekraïense ontheemden dat door de gemeente worden opgevangen. Per beschikbare opvangplek wordt een normbedrag van € 44 per bed per dag gehanteerd.

Bij deze prognose is rekening gehouden met de werkelijk gemaakte kosten t/m augustus en is voor de rest van jaar een aanname gedaan o.b.v. uitgaven die nu reeds bekend zijn. De totaal verwachte

uitgaven, na aftrek van de ontvangen eigen bijdragen, bedragen naar verwachting € 2,5 miljoen. Deze uitgaven bestaan voor het grootste gedeelte uit huisvestings-, begeleidings- en personeelskosten (toerekening uren kernteam Vluchtelingen).

De definitieve afrekening vindt plaats in de jaarstukken 2026. In het jaarverslag wordt zoals ook in voorgaande jaren een volledige specificatie weergeven in de paragraaf vluchtelingen.

(bedragen in €) Omschrijving	
Beschikking 2026 (baat)	4.511.200
Per saldo verwachte lasten	-/-2.514.100
Totaal verwacht overschot 2026	**1.997.100**

Wederom verwachten wij dus een overschot op de bijdrage die wij van het Rijk ontvangen. De oorzaak hiervoor is dat wij binnen gemeente Maasgouw de werkzaamheden m.b.t. vluchtelingen zo veel mogelijk met eigen mensen binnen de organisatie waardoor de lijnen kort zijn en er efficiënt kan worden gewerkt. Bij andere gemeenten is bijvoorbeeld besloten om het ontvangen bedrag in zijn geheel aan een welzijnsorganisatie door te betalen en deze organisatie alle werkzaamheden hier omtrent te laten uitvoeren.

De inzet van Stichting Vluchtelingenwerk voor de begeleiding zorgt ook voor een efficiënte inzet van middelen. Vluchtelingen hebben een direct aanspreekpunt waardoor snel en doelmatig kan worden gehandeld.

6. Voortgang kredieten

Krediet	Toelichting	Mutatie krediet*	Kapitaallasten*
Verhoging voorbereidingskrediet MFC Stevensweert	De raad heeft op 9 juli 2024 en 6 oktober 2026 de kredietaanvraag voor de nieuwbouw van het MFC Stevensweert behandeld. Vooruitlopend op de realisatie is in 2024 een voorbereidingskrediet van € 300.000 beschikbaar gesteld. De voorbereiding vraagt meer tijd vanwege de vraag of Rijkswaterstaat medewerking verleent aan het vergunningentraject. Hierdoor duurt de voorbereiding langer en zijn aanvullende adviezen ingewonnen. De kosten vallen daardoor hoger uit dan geraamd. Het voorbereidingskrediet wordt daarom verhoogd met € 90.000 tot € 390.000. In de dekking van de kapitaallasten is reeds voorzien via het raadsbesluit van 9 juli 2024 (D/24/152336) en het raadsbesluit van 6 oktober 2026 (D/26/256314).	90.000	Budgettair neutraal
Woningbouw Thornerweg Wessem	In juli 2025 heeft de raad krediet beschikbaar gesteld voor de aankoop van het perceel Thornerweg 2-2a in Wessem en de hiermee samenhangende kosten voorlopig geactiveerd als vast immaterieel actief. In het raadsvoorstel is hiervoor een bedrag van € 15.000 opgenomen voor het opstellen van een stedenbouwkundige visie. Deze visie vormt de basis voor de herontwikkeling van het terrein. In de Programmabegroting 2026 is opgenomen dat deze stedenbouwkundige visie in 2026 wordt opgesteld voor deze potentiële ontwikkellocatie, die in het coalitieprogramma als speerpunt is benoemd. De studie wordt conform planning in 2026 afgerond. Besluitvorming door de gemeenteraad is voorzien in 2027. Met een raadsinformatiebrief (D/25/224488) is de raad in november 2025 geïnformeerd over de uitbreiding van de scope van de studie. Tijdens de themabijeenkomst van 25 augustus 2026 is de raad vervolgens geïnformeerd over de doorrekening van verschillende varianten en over het voornemen om een nieuwe variant uit te werken. Door de uitbreiding van de scope en het uitwerken en doorrekenen van verschillende varianten bedragen de kosten inmiddels € 50.000. Oorspronkelijk was € 15.000 geraamd. De te maken kosten die samenhangen met deze opgave zullen naar verwachting worden ingebracht in een nog te openen grondexploitatie.	35.000	
Woonwagenstandplaatsen	Het college heeft op 7 juli 2026 besloten de uitwerking van de woonwagenlocatie aan de Lichtenbergerweg zelfstandig ter hand te nemen. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd met een raadsinformatiebrief (D/26/253220). Om de raad een verdiepend voorstel te kunnen voorleggen, is aanvullend onderzoek nodig. De raad heeft hiervoor in oktober 2021 een voorbereidingskrediet van € 50.000 beschikbaar gesteld. Dit krediet is niet langer toereikend om de volledige onderzoekskosten te dekken. De te maken kosten die	25.000	

	samenhangen met deze opgave zullen naar verwachting worden ingebracht in een nog te openen grondexploitatie. Daarom wordt in de tweede programmarapportage 2026 om € 25.000 aanvullende middelen gevraagd.		
Krediet Blauwe Ader Heel Fase 1 en Fase 2	Fase 1 van Project Blauwe Ader (Heel) is afgerond, waarbij € 70.000 aan krediet overblijft. In fase 2 zijn meerkosten ontstaan door onverwacht teerhoudend asfalt in de fundering, waardoor afvoer en verwerking duurder zijn dan geraamd. De uitvoering van fase 2 loopt voor op schema; de tegenvaller betreft alleen hogere verwerkingskosten. Met stakeholders, en specifiek Stichting Daelzicht, wordt continu afgestemd om hinder te beperken. Het restantkrediet uit fase 1 wordt ingezet om de meerkosten in fase 2 binnen het totale projectbudget op te vangen.	Budgettair neutraal	Budgettair neutraal
Extra geld aanpassing Pater Jac Schreursweg Panheel	Na de realisatie van de entrees van de bebouwde kom aan de Heelderweg in Panheel en de Heerstraat Zuid in Beegden is het krediet voor het Strategisch Plan Verkeersveiligheid Panheel-Beegden in de eerste programmarapportage 2026 verhoogd. Bij deze werkzaamheden zijn aanvullende meerwerkkosten ontstaan, met name voor de afwerking van bermen en extra bestrating. Voor de nog uit te voeren entree aan de Pater Jac. Schreursweg was € 100.000 geraamd. Van het beschikbare krediet resteert echter nog € 83.000. De ontvangen offerte komt uit op € 115.000. De voornaamste reden dat de offerte hoger is uitgevallen, is de sterk gestegen prijs van asfalt en andere producten die gerelateerd zijn aan brandstoffen. Om de entree conform de kwaliteits- en verkeersveiligheidsdoelstellingen uit te voeren, wordt in de tweede programmarapportage 2026 een aanvullend krediet van € 32.000 gevraagd.	32.000	1.600
Voortgang reconstructie Wal – Casino Thorn	Voor de bouwvak is in samenspraak met bewoners een definitief ontwerp opgesteld. Op basis hiervan wordt in de komende periode een aannemer geselecteerd die samen met de opdrachtgever de bouwteamfase doorloopt, de planning is als volgt: • september/oktober 2026: aanbesteding bouwteampartner; • november 2026 tot en met april 2027: bouwteamfase; • april 2027: prijsvorming en sluiten overeenkomst voor aanneming van werk; • september 2027: start uitvoering Wal-Casino.	n.v.t.	
Fietsbrug stuw Linne	Tijdens de uitvoering van het onderhoud aan de brug in de eerste helft van 2026 zijn aanvullende herstelwerkzaamheden noodzakelijk gebleken. Deze werkzaamheden waren bij de inspectie in 2024 niet zichtbaar en zijn pas tijdens de uitvoering aan het licht gekomen. Momenteel vindt een nadere verkenning plaats naar de aard en omvang van de benodigde werkzaamheden. Op basis daarvan wordt inzicht verkregen in de financiële gevolgen. Op dit moment is nog niet duidelijk of de beschikbare middelen toereikend zijn om de aanvullende werkzaamheden te bekostigen.	n.v.t.	

*Kredieten: positief = bijraming, negatief = araming. Kapitaallasten: positief = voordelig effect, negatief = nadelig effect.